

Károsítóhelyzet alakulása

Zala megye, 2021.06.07-06.14.

Időjárás:

A múlt hetet száraz, meleg időjárás jellemezte (2-6 mm eső esett). Emelkedtek az éjszakai és nappali hőmérsékletek is. A minimumok 11,6-13,0 fok, a maximumok 23,0-26,7 fok között alakultak (átlag: 17-19 fok). A páratartalom 70 % körül változott, a levélnedvességi értékek a gyakori légmozgás miatt csökkentek.

ŐSZI BÚZA, ŐSZI ÁRPA

Növényfenológia:

Őszi búza: virágzás vége-tejesérés.

Őszi árpa: viaszérés;

Károsítók:

A kalászfuzárium elleni védekezéseket többnyire elvégezték a gazdák, mellyel a betegségek terjedésének is gátat szabtak. Újabb fertőzések nem alakultak ki a leveleken (csak a korábbiak nyomai láthatóak), a kalászosokon azonban megjelentek a **szeptóriás (pelyva) foltosság** tünetei (a fertőzések valószínűsíthetően a védekezések előtt alakultak ki). A fertőzöttség nem jelentős, a kalászfelület legfeljebb 1 %-án észlelhető a betegség (állományszinten fajtától függően a kalászosok ~ 6-10 %-án).

A megdőlt állományok kalászaiban, valamint az elszáradt kalászfelületeken (pl. poloskaszúrásból eredően) megjelent a **korompenész**, melynek felszaporodása valószínűsíthető a meleg, párás időjárásban.

Kalászfuzáriózis tüneteket még nem tapasztaltunk.

A **vetésfehérítő bogarak** szinte eltűntek az állományokból, mely jórészt a védekezéseknek tudható be.

A hálózások során **poloskák** jelenlétét nem tapasztaltuk, valamint a levéltetvek jelenléte is minimálisra szorult vissza (valószínűleg védett állományokban).

Az **őszi árpa** érése a meleg, száraz időnek köszönhetően felgyorsult. Az alsó levelek nagy része felszáradt (többnyire a pirenofórás foltosság következtében), a felső 1-2 (3) levélemelet még zöld vagy kisebb-nagyobb mértékben fertőzött a fent említett betegséggel, de még asszimilál. A kalászosok nagy része egészséges, a kalászfelület legfeljebb 1 %-án láthatóak a **pirenofórás foltosság** tünetei a **pelyvaleveleken**. A **korompenész** felszaporodása őszi árpán is megfigyelhető.

KUKORICA

Növényfenológia: ~7 leveles állapot.

Károsítók:

Kukoricában a **kukoricamoly** rajzása folyamatos, a fertőzött területeken 1-3 db imágó/fénycsapda/3 nap mennyiségben csapdázható a kártevő. A **levéltetvek** betelepődése és felszaporodása megkezdődött a kukorica állományokban is. Az alsó leveleken nagyobb kolóniák is kialakultak. A fertőzöttség általában gyenge mértékű (1. fotó).

1. fotó: Levéltetvek kukoricán

NAPRAFORGÓ

Növényfenológia: 6-12 leveles állapot, helyenként virágzat kialakulása (csillag állapot), ~40-50 cm-es magasság.

Napraforgóban a **levéltetvek** felszaporodása folyamatos. A csillagbimbó közeli állapotú állományokban a bimbóban is láthatók a kisebb-nagyobb kolóniák (2. fotó). A növények ~30-35 %-a fertőzött állományszinten. A tábla széleken észlelési szinten megjelentek a **poloskák** szúrásnyomai a levélgyeleteken, imágókat azonban csak elvétve látni. A meleg, száraz időjárás kedvez a betelepedéshez, ezért az állományok szemléje javasolt.

A korábban csapadékos, párás, meleg napok eredményeként napraforgóban megjelentek a **szklerotíniás betegség** első tünetei (3-4. fotó). Az alsó leveleken az **alternáriás és/vagy szeptóriás foltosság** tünetei is megfigyelhetők, állománytól függően gyenge-közepes mértékben (1-25 % felületi fertőzöttség az alsó leveleken). A betegségek egzakt elkülönítése jelenleg még a termőtest hiányában bizonytalan (folyamatban van), de jelenlétük a gombaölőszerek szükségességét jelzi!

Napraforgóban a **parlagfű** fejlődése folyamatos, fejlettsége a 4 leveles állapottól a 15-20 cm-es magasságig jellemző, ~1-5 %-os borítottság mellett. A fertőzött táblákon a posztemergens kezelések a napraforgó csillagbimbós állapota előtt még elvégezhetők.

2. fotó: Levéltetvek napraforgón

3-4 fotó: Szklerotíniás betegség napraforgón

BURGONYA

Növényfenológia: virágzás.

Burgonyában a **burgonyabogár** imágók létszáma növekedett (8-12 db bogár/100 m²). A tojásrakás folyamatos, de szórványos. A lárvakelés folyamatos, L1-L2-es lárvák is láthatóak. A védekezések aktuálisak!

A **levéltetvek** betelepődése folyamatos. A fertőzöttség még alacsony szintű, de állományon belül a legtöbb növény érintett. A vírusterjesztés megakadályozása céljából a védekezések megkezdhetők.

A burgonyasorok záródásával és a csapadékos napokkal nő a **burgonyavész** fertőzésveszélye. Amennyiben a jelenlegi hőmérsékleti értékek maradnak (~24-25 fok nappali hőmérséklet), a kórokozó fertőzése az esős napokon bekövetkezhet, fejlődése felgyorsulhat. A megelőző, intenzív védekezések indokoltak!

CSONTHÉJASOK (KAJSZI, SZILVA, CSERESZNYE, MEGGY), ALMA

Növényfenológia:

Szilva, cseresznye, meggy: gyümölcsfejlődés;

Alma, körte: gyümölcsfejlődés (~mogyoró-dió nagyságú gyümölcsök);

Károsítók:

Almában, körtében a **levéltetvek** felszaporodása, kártétele folyamatos (ahol nem védekeztek). A fertőzöttség közepes-erős mértékű, a hajtások növekvő, ~20-25 %-án látható a kártétel. Védekezés indokolt.

A csapda fogások alapján az **almalevél-aknázómoly** rajzása alacsony számú, újra csapdázható a kártevő. Az **almamoly** rajzása folyamatos, csökkenő számú (1-4 db imágó/csapda/3 nap).

Tovább fokozódott a **vértetvek** felszaporodása az ültetvényekben. A védekezések indokoltak! Az **almafalisztharmat** tünetei erősödtek az érzékeny fajtákban. A fertőzésveszély az emelkedő páratartalom miatt növekvő, ezért az intenzív védelem továbbra is indokolt!

Az **almafa varasodás** levéltünetei stagnálnak, legfeljebb gyenge mértékű tünetek láthatóak a védett, nagyüzemi ültetvényekben. A gyümölcsön észlelési szintű a betegség fellépése. A megelőző védekezések továbbra is szükségesek.

Körtében (elsősorban házi kertben) a **varasodás** fertőzöttség hasonló az előző héthez, nem növekedett. A leveleken 11-25 %-os felületi fertőzöttséggel figyelhető meg a betegség. A gyümölcsfertőzöttség gyenge mértékű.

Csonthéjasokban a **keleti gyümölcsmoly** rajzása csökkenő 5-14 db imágó/csapda/3 nap fogással a csapdákbán. Őszi-kajszibarackban a **zöld őszibarack levéltetű** felszaporodása mérséklődött, de ahol még nem védekeztek, ott a beavatkozás továbbra is indokolt.

Cseresznyében folyamatos, enyhén emelkedő a **cseresznyelég** rajzása 7-9 db imágó/csapda/3 nap fogással a csapdákbán. A védekezések indokoltak! Az érő cseresznyében megjelentek a poloskák is, egyelőre alacsony számban láthatók, de kártételükre számítani kell. Cseresznyében megjelentek a **moniliás gyümölcsrothadás** első tünetei. Az érő gyümölcs védelme indokolt, az élelmezés egészségügyi várakozási idők figyelembevételével.

Szilvában a **szilvamoly** rajzása folyamatos, csökkenő 8-11 db imágó/csapda/3 nap fogással. A folyamatos védelem szükséges.

SZŐLŐ

Növényfenológia: fürtmegnyúlás-virágzás kezdete.

Szőlőben a kedvező időjárás hatására várható a betegségek tünetmegjelenése (lisztharmat, peronoszpóra). A betegségek ellen intenzív védelem javasolt, a virágzás kezdetén lévő ültetvényekben botrítisz ellen is ható készítménnyel.

Az **amerikai szőlőkabóca** lárvakelése és fejlődése felgyorsult. A lárvák fejlettsége a következők szerint alakul: L1: ~15 %; L2: 76 %; L3: ~9 %. A fertőzött ültetvényekben a fiatal lárvák ellen is célszerű egy rovarölőszeres beavatkozást elvégezni.

Zalaszentlőrinc, 2021. június 14.

Tűh Annamária
előrejelző